

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2—. Za odroczenia do mieszkani dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGUSZA.

REDAKTOR NACZELNY: DR. ANTONI BEAUPRE.

na „Głos Narodu“ wynosi w prowincji: miesięcznie kor. 2-70. W państwie niemieckim kwartalnie: 18 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12—.

Numer pojedynczy zwykły 12 hal. Numer niedzielny ilustrowany 16 h.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje spowolniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzisław Strykowski w biurze inzeratowym „Głos Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Ogłoszenia wiersza drobem pissem (petit) za pierwszy raz 16 halerski, — za każdy następny raz 12 halerski. — Nadawane po 60 halerski, od wiersza za każdy raz. — Słuby makrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje w Lwowie S. Sokolowski, pasaż Haasmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opalik, R. Moss, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Valenciennes 88.

Nr. 89

Kraków, Wtorek dnia 29 Marca 1904.

Rok XII.

Od Administracji.

!! Czas odnowić przedpłatę !!

która wynosi:

W KRAKOWIE:

miesięcznie . . . . . 2 kor.
kwartalnie . . . . . 6 „

Za odroczenie dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

NA PROWINCJI:

miesięcznie . . . . . 2 k. 70 h.
kwartalnie . . . . . 8 k.

Wszyscy abonenci otrzymają bezpłatnie „Tygodnik Zakopiański“, „Dodatek ilustrowany“ i dodatek powieściowy, obejmujący obecnie sensacyjną powieść

„Synowie burzy“.

Nowi abonenci otrzymają bezpłatnie początek drukującej się powieści Artura Gruszeckiego

„Cygaretki“.

Za dopłatą 1 korony można nabyć powieść „Mały garnizon“ przez porucznika Bilse; i pamiętniki w „Cyta-deli“ za 40 hal.

Za dopłatą 1 kor. 60 hal. można nabyć cztery ukończone powieści: 1) „Skrzynka z Ametystu“, 2) „Sonia“, 3) „Teraz i zawsze“ powieść z włoskiego, 4) „Potomek Waliensteina“ powieść usnutą na tle stosunków żydowskich.

Zwracamy uwagę naszych Czytelników, że „Głos Narodu“ podaje najdokładniejsze i najobszerniejsze własne telegramy o wojnie.

Najgorszy wróg Rosji.

(Mm.) Czy Rosja poniesie na wschodzie Azji klęskę, czy też po wyczerpaniu wszystkich sił wojennych i finansowych sdoła odnieść zwycięstwo pod postacią utrzymania Mandżurji w swych rękach — wyjdzie bądź co bądź z owej walki mocno nadszarpnięta. Ucierpi jej powaga państwa i jej rozgłos militarny. Cały świat cywilizowany bowiem przekonał się naocznie, gdzie leży słaba strona administracji i organizacji państwa rosyjskiego: w niesumienności jego urzędników tudzież oficerów. My, Polacy wiedzieliśmy o tem oddawna. To też od samego początku wojny podkreślaliśmy, że Japonja w słodszej stronie „czynowniczestwa“ rosyjskiego znajdzie najlepszych, najwierniejszych sojuszników. Dzisiaj opinja publiczna w Europie przychodzi do tego samego przekonania.

Londyński „Daily Express“ w całej serii artykułów oświetla demoralizację i sprzedajność urzędników tudzież oficerów rosyjskich. Spostrzeżenia i fakty, podane przez gazetę angielską, potwierdza obecnie w wiedeńskiej „Zeit“ znawca

stosunków rosyjskich w Azji Wschodniej. Japonczycy, którzy badali troskliwie latami całem Rosję, są przekonani, że rosyjska „szeroka natura“, która nie umie odróżniać, co jest „mojem“ i „twojem“ — pomoże im do zwycięstwa.

Kradzież grosza publicznego w armji rosyjskiej i administracji, zwłaszcza ostatnimi laty, gdy trzeba było robić przygotowania do wojny z Japonją, — przybrała rozmiary niebywałe.

Flota wojenna rosyjska niewiele warta. Podczas budowy statków kradli wszyscy, od admirała do zwyczajnych robotników. Doszło do tego, że robotnicy kradli szruby i gwoździe, t. zw. nity, a w ich miejsce używali kleju. Płyty stalowe na paucernikach pozornie były silnie przy-mocowane do kadłuba statku. Naprawdę zaś naklejono je, a gwoździe i szruby sprzedano. Zdarzyło się, że działowiec rozleciał się podczas pierwszej próby strzelania. Zlepiony kadłub nie wytrzymał tak silnego wstrząśnienia.

Jedną z największych kradzieży XX stulecia będzie niewątpliwie tak zwane zakupno zapasów dla floty wojennej. W Petersburgu pobudowano magazyny olbrzymie, które od dołu do góry podobno napełniono materiałem wojennym i żywnością. Cesarz Mikołaj II chlubił się tymi zapasami. Opowiadał chętnie, że dzięki tym zapasom Rosja może skutecznie zmierzyć się na morzu nawet z Angją.

W tygodniach, gdy stosunki japońsko-rosyjskie się zaostrzały, cesarz postanowił osobiście zrewidować magazyny.

Niestety, na dzień przed rewizją nagle w dziedziściu miejscach ukazał się ogień; z magazynów zostały jedynie nagie, oczerniałe mury. Przyczyny ognia nie wysiedano. Łatwo się jej przecieć domyślać.

Ze w Porcie Artura brakuje zapasów, żywności, amunicji, to fakt ogólnie znany. Dostawcy przywozili tylko połowę zapasów; drugą połowę — gotówką — brali oficerowie i urzędnicy. Zamiast prochu piasek; zamiast cukru cegła; zamiast butów skórzanych tektura; zamiast pełnych magazynów pustki.

Sfery urzędowe rosyjskie przeczą, by żołnierze, wysłani na Wschód, cierpieli głód albo zimno. Tymczasem „Daily Express“ przytacza fakty i daty, z których wynika, że pieniądze, przeznaczane na piece w wagonach, na węgle, na woźki, na rogoże, pokradli urzędnicy kolejowi. Żołnierze jadą w zimnych, nieopalanym wagonach. Tysiące z nich rozchorowało się, setki zmarło w drodze.

Z dostawy, której wartość ma wynosić 100.000 rubli, urzędnik, robiący zamówienie, bierze 25 000 rubli komisowego. W zamian za to pozwala dostawcy nałożyć tak wysokie sumy na towar, by rachunek opiewał na 100.000 rubli. Dostawca wie przecie, że musi się jeszcze opłacić czere-dzie drobniejszych urzędników. Wie też doskonale, że urzędnicy kolejowi i dozorey ukradną mu część towaru w drodze.

Owe wszystkie ewentualności musi on uwzględnić w kalkulacji handlowej, jeżeli nie chce pójść z torbami. W rezultacie państwo płaci 100.000 rubli za to, co i 25.000 rubli nie warte.

Podczas buntu bokserów wojsko rosyjskie zarządzało ruchem kolejowym na drodze z Tientsinu do Pekinu. Zawiadowcami byli oficerowie rosyjscy. Kradli oni, co im wpadło w rękę. Od-czepiali wagony, pełne towarów amerykańskich, niemieckich i angielskich, by je sprzedawać Chińczykom.

Kradzież prowiantu i konserwów, przeznaczonych dla wojska niemieckiego, przybrała wreszcie takie rozmiary, że rozpoczęte śledztwo. I oto pokazało się, że kupcy chińscy w Tientsinie sprzedają konserwy, przeznaczone dla Niemców. Badani, wskazali oficerów rosyjskich, którzy im sprzedali towar. Owi oficerowie w służbie kolejowej wyparli się wszystkiego.

Niemcy bali się zadzierać z Rosją. Uznali tedy Chińczyków za złodziei, obili ich i odebrali im towar.

Tak działo się w 1900 r., tak dzieje się teraz. Jedynym środkiem zapobiegawczym jest kontrola publiczna czyli parlamentaryzm oraz wolność prasy.

Wojna japońska przyspiesza nadejście owych reform w Rosji.

Wielki Kraków.

Po wyczerpującym artykule dra Rudolfa Sikorskiego, umieszczonym w tegorocznym Kalendarzu Czecha, po artykule w „Czasie“ z dnia 23 b. m., który prawdopodobnie wyszedł z pod tego samego pióra — sprawa Wielkiego Krakowa zdaje się być zasadniczo postawioną jasno i gruntownie.

Od pierwszej jednak chwili rozpoczęcia owych pogadań z reprezentantami sąsiednich gmin, czuć było w tem jakąś nieformalność, jakies wahanie się, a pogawędki, gdzie obie strony starały się wzajemnie wybać, kończyły się na bardzo prozaicznym zapytaniu: „co my na tem zarobimy“ i poczuciu, że cała ta pogawędka do niczego nie obowiązuje i nie prowadzi.

Rozprawy ostatnie w magistracie podgórskim są bardzo charakterystyczne. Nie myślimy wcale poruszać delikatnej sprawy, o ile zawiedzione rachuby Podgórze w kilku sprawach, a ostatnio srogi zawód i szkody materialne z powodu nowej targowicy na Bydło w Krakowie, wpłynęły na rozdrażnienie Rady miejskiej i gwałtowne rozprawy w tejże — to pewna jednak, że uchwała jej jest zupełnie słuszną i zasadniczą.

Wiemy od dawna, że jeden z radców magistratu krakowskiego, przygotował obszerny referat o przyłączeniu sąsiednich gmin do Krakowa, czyli że użyjemy tu przyjętego wyrażenia o Wielkim Krakowie. Po za to nie wiemy nic więcej. Jaki to ma być ten Wielki Kraków? Które gminy mają być przyłączone? Jak w zarysie wyglądać będzie jego obwód? — nie nie wiemy. Przedewszystkiem zatem, ten referat, jeżeli jest, powinien być wydrukowany wraz z planem, rozdany radcom miejskim, poddany dyskusji Rady miasta Krakowa, a Rada dopiero powinna upoważnić swoje przejęcie do prowadzenia dalszych pertraktacji z interesowanymi gminami, lub wyznaczyć do tego specjalną komisję. Taka uchwała Rady miejskiej krakowskiej dawałaby reprezentantom jej ową „legitymację prawną“, bez której wszelkie datychczasowe kroki, są tylko prózną stratą czasu.

Rada miejska Podgórska ma wielką zasługę z tego tytułu, że wskazała tu właściwą do postępowania drogę, od której Kraków czy chce czy nie chce, będzie musiał całą sprawę rozpocząć „ab ovo“ i otrzymawszy od Rady miejskiej odpowiednią uchwałę i upoważnienie, rozpocząć dopiero formalne układy.

Ale u nas tak zawsze. Drzemie się spokojnie przez czas długi, a potem robi się gwałtownie wszystko i bez rozważli.

Skandaliczny proces czyli księży germanizatorzy.

Przed Izbą karną w Bytomiu rozegrał się proces, który jest żywą ilustracją mów górnośląskiego posła Korfantego.

Proces ten w pełnej mierze potwierdza zarzuty, czynione ze strony ludu polskiego wielkiej części duchowieństwa górnośląskiego, a zresztą sam fakt, że biskup katolicki nie wahał się przeciw pismu polsko-katolickiemu odwołać się do prokuratury pruskiej i sądów świeckich i żądać od nich ukarania redaktorów jego za twierdzenia może niezupełnie dokładne, mówi bardzo dużo.

Kardynał Kopp od skargi odstąpił i został zasądzonej na poniesienie kosztów sądowych.

Podajemy sprawozdanie z tego jedyne go w swoim rodzaju procesu:

Proces toczył się przeciw odpowiedzialnemu redaktorowi „Górnoślązaka“ panu Antoniemu Wolskiemu.

Skargę wytoczyła mu prokuratorja bytomska na wniosek ks. kardynała Koppa z powodu artykułu umieszczonego w numerze 281 „Górnoślązaka“ z 1903 roku pod tytułem: „Duchowieństwo na Górnym Śląsku“.

Artykuł ten p. Wolski wyjął z wychodzącego w Warszawie „Przeglądu katolickiego“, tygodnika wydawanego i redagowanego przez duchowieństwo w Królestwie Polskiem. Nadmienić należy, że artykuł był podpisany przez księdza J. G.

W artykule tym omawiano znaną odezwę duchowieństwa górnośląskiego w sprawie wyborów do sejmiku pruskiego czyli t. zw. „list gończy“, który każdy ksiądz na Górnym Śląsku miał podpisać i wyrazić przez to, że za jedyną partję polityczną godną poparcia ze strony księży, wolno księżom uważać tylko partję niemiecko-katolicką czyli centrum.

Redakcja umieściła artykuł z „Przeglądu katolickiego“, w którym znajduje się bardzo ostra krytyka zachowania się tych księży, którzy przy swem duszpasterstwie uprawiają politykę germanizatorską.

Tyle co do powodów, dla których wytoczono proces.

Rozprawami kierował dyrektor sądu ziemiańskiego, dr Pilling, niegdys sędzią w Poznaniu, sędzią i adwokatem byli sędziowie Ehm, dr Dreist, dr Passauer i asesor sądowy dr Heinrich. Prokuratorję reprezentował prokurator z Tschentchler, obronę zaś prowadził dr Seyda z Katowic.

Obronca dr Seyda postawił wniosek, aby zawezwano cały szereg świadków, którzy mają udowodnić prawdziwość twierdzeń w inkryminowanym artykule. Tu obronca wymienia przeszło 80 świadków i przy każdym z nich podaje fakta, które mają zeznać. Podczas odczytania tego szeregu nazwisk panuje na sali grobowa cisza, sędziowie pokręcają głowami i z ciekawością wszyscy przysłuchują się wywodom obrońcy, bo proponowani przez niego na świadków ludzie mają zeznać, jak strasznych nadużyć dopuszczali się niektórzy księża tak w spowiednicy, jak na kazalnicy, jak wreszcie przy innych sposobnościach.

Celem udowodnienia, że twierdzenia p. Wolskiego zgadzają się z prawdą, obronca zaznacza, że mniej więcej od roku redakcja „Górnoślązaka“ prowadzi księgę nadużyć duchowieństwa i innych władz, i że wszystkie te wypadki są zanotowane w owej księdze.

Przesłuchania świadków zażądał obrońca dr Seyda na podstawie § 38 procedury karnej. Sąd więc musiał się na to zgodzić.

Godzina już późna, gdy woźny otworzył drzwi sali sądowej i wezwał świadków, zawezwanych przez obrońcę do wstąpienia na salę. Wchodzą poważnym krokiem nasi ludzie na salę, która w mgnienu oka zapełnia się po brzegi. Są między nimi młodzieniaszkiwie i siwowłocisty starcy, mężczyźni i kobiety, żonaci i nieżonaci, ludzie z obwodu przemysłowego i ze stron rolniczych, słowem wszystkie powiaty górnośląskie są reprezentowane.

Zeznania p. Korfantego.

Wśród ogólnej ciszy wszedł jako świadek na salę poseł do parlamentu i sejmku Wojciech Korfanty. Mówił pół godziny, a trybunał słuchał go z natężoną uwagą. Oto treść jego zeznań:

Dnia 1 lipca 1903 roku wziąłem w Bytomiu ślub cywilny. Kościelny ślub odbyć się miał w Katowicach. Dwa razy wyszły już zapowiedzi a ks. Schmidt wezwał mnie, abym się przygotował do złożenia egzaminu z religji. Niebawem otrzymałem od księdza Schmidta wezwanie, abym się w sprawie ślubu zwrócił do proboszcza Schirmeisena w Bytomiu. Wobec niego musiałem złożyć pisemne oświadczenie, że kardynałowi Koppowi ślubuję posłuszeństwo. Trzy dni przed oznaczonym terminem ślubu dowiaduję się z bytomskiej „Grenzzeitung“, że ślubu, nie otrzymam. Osobiście nie mi o tem nie doniesiono. Później dopiero słyszałem, że „Grenzzeitung“ otrzymała ową wiadomość z biura radcy policyjnego Mädlera.

Udałem się natychmiast do tutejszego kapłana, który mi powiedział, że słyszał, iż ślub mój odbędzie się nadzwyczaj cicho, bez śpiewu i błogosławieństwa. Poszedłem do proboszcza Schirmeisena, a on mi oświadczył, że ślub mój musi być odroczony. Obrziliśmy Kościół katolicki, duchowieństwo, a nawet samego kardynała Koppa w „Górnoślązaku“. Zanim otrzymałem sakrament małżeński, muszę pisemnie oświadczyć, że żałuję za winy i obiecuję poprawę. — Uważałem to za gwałt zadany mi w tym celu, aby mnie uczynić niemożliwym w opinii publicznej. Gdybym złożył takie oświadczenie, byłbym naturalnie politycznie umarłym. Oświadczyłem to proboszczowi Schirmeisenowi, a również księdzu Schmidtowi, prosząc ich, aby mi pozwolili wziąć ślub za granicą. Ale tak moja prośba, jak również teściowej nie została uwzględniona. Chciałno mnie zohydzić wobec ludu katolickiego. Chciałno na razie temu ludowi przedstawić, że nie jestem katolikiem, bo żyję w konkubinacie. Po takim zawodzie pojechałem do Krakowa i zakomunikowałem moją sprawę profesorom teologii. Wszyscy oświadczyli, że nie istnieje żaden powód do odmówienia mi ślubu. Takiego samego

zapatrywania był pretat papieski ks. dr Bandurski. Poprosiłem o przedstawienie mej sprawy Watykanowi, a pewny byłem, że ksiądz-biskup krakowski Puzyna mnie poprze. Koście kościów otrzymałem na początku października ślub w Krakowie w obecności płata ks. Bandurskiego. Byłem redaktorem „Górnoślązaka“ prawie od samego założenia tego pisma. Przez cały czas swego istnienia nie sprzeniewierzył się „Górnoślązak“ Kościołowi katolickiemu. Nigdy nie występował przeciwko całemu stanowi duchownemu, gromił tylko tych księży, którzy nadużywają spowiedzi i ambony do celów politycznych, gromił tych, którzy popierają germanizatorskie zachcianki rządu dla niszczenia Polaków — słowem tych, którzy chcą zniszczyć lud polski politycznie i ekonomicznie. W tym a nie innym celu zażądano ode mnie wzmiarkowanego pisemnego oświadczenia. Usiłowano nietylko mnie zohydzić w opinii publicznej, ale równocześnie ruch polski na Górnym Śląsku pogrzebać.

Prokurator: Pytam p. Korfantego, czy prawda, że zawarł sojusz z socjalistami, aby zostać posłem?

Korfanty: Socjaliści zobowiązali się głosować na mnie pod warunkiem, jeśli oświadczę się w parlamencie przeciwko ustawom reakcyjnym, przeciwko zniesieniu tajnych wyborów i przeciwko podwyższeniu ceł na artykuły spożywcze. To przyrzekłem socjalistom, ale w żadne inne układy nie wdawałem się z nimi.

W końcu zapewnia Korfanty raz jeszcze, że „Górnoślązak“ nigdy nie zajmował stanowiska antykatolickiego.

Obronca Seyda: Czyż w takim razie nie wykopaliby sobie „Górnoślązak“ sam grobu?

Korfanty: Ależ naturalnie!

Mecenas Seyda pyta rzeczoznawcy ks. radcy Ruchmanna, jak się zapatruje na sprawę ślubu pana Korfantego?

Ks. Buchmann: Całe duchowieństwo wrocławskie było tego zdania, że postąpiono nierozsądnie odmawiając Korfantemu ślubu.
Dok. nast.

WOJNA.

Artylerja. Strzały z lądu i z morza.

II. Operacja niecia celu bardzo się ładnie przedstawia z działami polowemi z których każdy strzał kosztuje zaledwie kilkanaście rubli, lecz staje się wcale niepożądaną dla artylerji morskiej. Tam puszczając granatów, jak się to po wojskowemu nazywa: „po mleko“ nie wolno — zabawka to trochę za droga. Otóż artylerzysta portowy jest w tem położeniu, że wcale się tak bawić nie potrzebuje: strzela on ze swej podziemnej kazamaty, nietylko nie celując, ale na-

CYGARNICZKA

przez

Artura Gruszeckiego.

Jak zwykle każdego wieczoru, zatem i w sobotę zeszły się służące, by omówić najważniejsze sprawy tak swych chlebobawców, jak i sąsiadek, w sieni trzypiętrowej kamienicy z wielkimi, w czworobok zbudowanymi oficynami. | Zwłaszcza dziś rozmowa była nader ożywiona, gdyż szewe Jan Pietruszka, zamieszkały na parterze oficyny poprzecznej, pokłócił się z żoną, a nawet obłą ją pocięgiem, kn wielkiemu dziwowisku lokatorów.

— Moja pani — zawołała kucharka z drugiego piętra do wchodzącej w bramę robotnicy fabryki krawatek — czy słyszała pani, jakie się u nas dzieją bezczesztwa?

— Cóż takiego? — i poprawiła chustkę, spadającą jej z ramion.

— Okropność powiadam pani... cała kamienica była pełna wrzasku i krzyku, aż do mnie dochodziły uderzenia...

— Więc co? Napadli kogo? Zabili?

— Zaraz pani opowiem, wnięszała się Marjanna do wszystkiego z prawej oficyny, ja tylko jedna widziałam na własne oczy, jak to było...

Kucharka, pedrażniona przerwą w swem opowiadaniu, zawołała popędliwie:

— Mogłaby Marjanna wstrzymać swój język, i nie zajmować się plotkami, gdy już inna osoba zaczęła historję prawdziwą.

— Widsiele ją — obrazila się Marjanna — z moich własnych ust dowiedziela się o wszystkim, a teraz dmie się ze swoją prawdziwą historją.

— Po co te swary i gniewy, — wnięszała się trzeci — i tak dosyć skandalu z tym podłym szewcem.

— I ja powiadam to samo — mówiła kucharka — ale jak raz zaczęłam...

— Więc to o szewca idzie? — przerwała krawiecarka, — to już wiem, pewno swymyślał...

— Gdyby tylko tyle — zawołała Marjanna — ale poblił żonę, aż strach!

— Sama widziałam sińce — zaliła się kucharka.

— No, no, to dziwno... przecież dziś dopiero sobota — mówiła robotnica.

— Otóż to. że sobota i to jeszcze noc nie zapadła, cóż będzie później? — narzekała kucharka. I tak jakak bije swoją żonę, matkę swoich dzieci!

— Czworo ich ma moja pani — objaśniała Marjanna.

— Już jabym mn dała, gdyby był moim mężem — zaciśnęła pięście kucharka.

Inne kobiety spojrzały porozumiewająco z drwiącym półuśmiechem na siebie, bo kucharka miała swe lata i była nieładną.

Zacząły się szczegółowe opowiadania o całym zajściu małżeńskim, i tak się zagadały, iż nie zwróciły uwagi na przechodzącego mimo nich lokaja Franciszka ze sąsiedniego domu, który z dumnym uśmiechem na wygolonej twarzy przeszedł obok nich na mały, ciemny dziedziniec, przetrząsnęty rynsztokami, z klombami suchotnicznych krzewów, które nigdy nie widziały promieni słonecznych.

Na tym dziedzińcu, oświetlonym tylko światłami padającymi z okien niezastłoniętych, zbierało się młodsze towarzystwo, romantyczne, w którym rej wodziła pokojówka od gospodarza z pierwszego piętra, Mareysia, dość ładna i zalotna szatynka.

W chwili gdy na dziedziniec wchodził lokaj Franciszek, Mareysia omawiała zaszły wypadek ze swą przyjaciółką Stasią, pracującą w szwalni białej bielizny.

— O czem tak panny rozmawiają? — skłonił się lekko lokaj, podchodząc do rozmawiających przy klombie, — posiadłbym ja zakład, że o kawalerach. |

— Miałbyśmy też o kim mówić? — zaśmiała się głośno Mareysia, a wiedziała, że śmieje się przyjemnie, — właśnie dowodziłam Stasi, że wszyscy mężczyźni są nieponie, żli, nie warti nam trzewików zawiązać.

— Niech tylko panna Mareysia pozwoli, z przyjemnością zawiążę nie tylko trzewik, ale podwiązkę nawet, — zaśmiała się.

— Obejdzie się bez pańskiej fatygi, — mówiła nadążana, — rozwiąż pan tym lafirndom z trzeciego piętra.

— Wiadome rzeczy, — zaśmiała się, — że panny się gniewają, kiedy my mężczyźni odgadujemy ich myśli!

— Chodźmy Stasiu, — wzięła za rękę towarzyszke, — pewno pan Franciszek nauczył się na Zwierzyńcu takich komplementów ładnych, — kończyła z przekąsem idąc w głąb podwórza.

— Panna Mareysia, — mówił z godnością, nie opuszczając dżewcząt, — nie rozumie się na żartach. My nazywamy to flirtem.

— Także coś nowego, — wruszyła ramionami, — zawinił pan Franciszek, to najlepiej się przyznać, — to mówiąc stanęła w świetle, patrząc łaskawie na kawalera.

— Przeprósć mogę i owszem, — powiedział z powagą, — ale to nie był żaden komplement zwierzyński, tylko flirt.

— Cóż to za dziwne słowo? — zaśmiała się Stasia, — nigdy nie słyszałam.

— Nie dziwnego, — uśmiechnął się lekceważąco, — to najnowsza rzecz.

— Skądże pan Franciszek wie o takiej rarytnej nowości? zadzwiała Mareysia podrażniona tą znajomością nowej rzeczy.

Lokaj włożył obie ręce w kieszenie spodni i wydawszy dumnie wygolone wargi odpowiedział cedząc słowa:

— Onegdaj był u nas hrabia Bruno, i mówił, że teraz w salonach najmodniejszy jest flirt.

— Gadają pan Franciszek po ludzku, — oburzyła się Mareysia, — cóż to za zwierzy?

(Ciąg dalszy nastąpi.)

wet na oczy nie widząc okrętu nieprzyjaciela a strzela zawsze na pewniaka i to bez żadnej odpowiedzialności za chyłone strzały; on słucha tylko komendy oficera z wień obserwacyjnych.

Odległość między niemi wiadoma jak najdokładniej, mamy więc wiadomy stały bok trójkąta; na jednej wieży oficer widzi okręt nieprzyjaciela pod takim to a takim kątem, na drugiej także: otóż mamy bok i dwa przyległe kąty trójkąta zmierzony jak najdokładniej za pomocą przyrządów optycznych; trójkąt rozwiązany trygonometrycznie, a co za tem idzie i odległość do celu obliczona dokładniej, aniżeli dałaby się zmierzyć łańcuchem. Zresztą w praktyce oficerowie nie potrzebują nawet brać logarytmów do ręki: w obserwatorjach i kazamatach rozwieszono są tablice podające uproszczonym sposobem wszelkie dane; po porozumieniu obserwatorów przez telefon, następuje krótka komenda do kazamaty: „kąć zbroczenia taki; kąć wzniesienia taki; ilość ziarn prochu taka — gotowe — ognia“ i pocisk osiąga celu z matematyczną dokładnością.

Wszystko to wprawdzie jest tylko wesołą teorią; w smutnej praktyce przeciwnik wie o tem doskonale, że zatrzymanie okrętu w obrębie strzału dział portowych, choćby na kilka minut, to zguba niechybna. Lawiruje on więc nieustannie, całą siłą pary z szybkością pociągu osobowego, co psuje wszystkie obliczenia artylerzystów portowych. Wtedy właśnie zaczynają grać rolę osobiste zdolności, bystrość oka i wprawa portowego artylerzysty — obserwatora; do matematycznych obliczeń dodaje się poprawka tak zw. „na chód“ od której głównie zależy rezultat strzału. Zawieszona ona może raz i drugi, ale rzadko się zdarza, aby za trzecim razem olbrzymi pocisk nie dosięgnął nieprzyjacielskiego okrętu i nie spowodował strat niesłychanych.

Zupełnie innym, a nieporównanie gorszym jest położenie artylerzysty na wojennym okręcie. Z najdokładniejszych map morskich i obliczeń długości i szerokości geograficznej, niezawieszona można ściśle obliczyć odległość od baterji portowej, która, jakem to wyjaśnił, jest podstawą i głównym warunkiem celności strzału; do celowania przeskadza ciągły ruch okrętu i kołysanie znakomicie utrudniające odpowiednie nastawienie armaty. Gdybyśmy jednak przypuścili, że wszystkie te wielkie trudności zwalczono zostały przez zręcznych okrętowych kanonierów, to jakież będą rezultaty ich celnych strzałów? Działa portowe są głęboko ukryte po za wałami ziemnymi, czy jak się to już dziś powszechnie praktykuje, z cementowego „betonu“, wobec których najgrubszy i najdoskonalszy pancierz okrętowy na dziecinną zakrada zabawkę.

Drobiazgowo wyjaśnienie i uzasadnienie tego naszego twierdzenia, za dalekoby nas zaprowadziło, dość więc będzie powołać się na ten fakt, że wai uspany ze zwyczajnego czystego piasku, stanowi najpotężniejszą przegrodę dla wszelkiego rodzaju pocisków; tą samą własnością odznacza się beton. Wyrwa spowodowana celnym strzałem niemal na drugi dzień bez śladu naprawiona być może przez miejscowych saperów; najcelniej zaś skierowany pocisk może zmusić do milczenia tylko jedno z kilkudziesięciu dział fortecy, podczas gdy parę celnych jej pocisków może odrazu uczynić niezdolnym do boju pancernik kosztujący kilkanaście milionów.

Zupełnie inaczej rzecz się przedstawia przy rzeczywistym oblężaniu twierdzy na lądzie; artylerja forteczna wie jak najdokładniej odległość do każdego punktu, w którym się zjawi nieprzyjaciel, lecz i on ze swej strony zna odległość do każdego punktu fortecy. Wprawdzie jej załoga stara się maskować i trzymać w tajemnicy położenie baterji, min, składów amunicji i t. p., lecz w starych twierdzeniach, po których przez dziesiątki lat snują się tysiące, ciągle zmieniających się garnizonów, kupców, dostawców, inżynierów i t. p., tajemnice te siłą rzeczy stać się w końcu muszą „sekretem poliszyneła“.

W twierdzeniach morskich daleko łatwiej ustrzedz tajemnicy, a zwłaszcza w takich, które jak Port Artura, wykończone zostały nieledwie w wigilję wojny. Zresztą, o ile ostrzeliwanie twierdzy lądowej jest łatwo zrozumiałem, gdyż po zmuszeniu baterji twierdzy do milczenia i zburzeniu pewnej części murów i wałów, kolumny armji oblężniczej mogą iść do ataku i twierdzę opanować, o tyle bombardowanie twierdzy morskiej, bez współczesnego ruchu armji lądowej, można objaśnić tylko wielką naiwnością Japończyków. Nic więc dziwnego, że trzykrotna ich pukanina pod Portem Artura, mogła im tylko przynieść kolosalne straty w amunicji i uszkodzonych okrętach bez żadnego rezultatu. Pod Władywostokiem zaś skończyło się na stratach w amunicji dlatego tylko, że działa forteczne na pukaninę floty, pogardliwie odpowiadały milczeniem.

Na zakończenie jeszcze jeden charakterysty-

czny szczegół: granaty artylerji polowej zaopatrzone są w przyrządy, wywołujące eksplozję przy uderzeniu o cel (rurka uderzeniowa) lub w locie (rurka dystansowa); granaty morskie takich przyrządów nie mają i nie potrzebują, gdyż przebijanie pancerza okrętu, samo nadaje im temperaturę dostateczną do wybuchu wewnętrznego naboju.

Nasz „Sokół“.

Walne zgromadzenie krakowskiego „Sokoła“ odbyło się w niedzielę przy licznych udziałach członków. Prezes W. Turski w dłuższym przemówieniu wykazał pracę sokola naszego Towarzystwa, która się znakomicie rozwija, bo w porównaniu z rokiem 1902 wzrosło o przeszło 200 członków, a od t. zw. nowej ery t. j. od 1897 r. o 450 osób. Wyrazem uznania dla pracy wydziału było przyjęcie sprawozdania do wiadomości z podziękowaniem za tak obfitą w owoce, jego pracę.

Przy wnioskach polecono wydziałowi uregulować kwestję delegacji na pogrzeby członków. Następnie przystąpiono do wyborów, które mimo agitacji kilku jedno tek, nie koniecznie zgodnej z interesem Towarzystwa, bo opartej na osobistej animozji, a skierowanej przeciw najczynniejszemu członkowi wydziału, wyszły po myśli wydziału. W miejsce jednej trzeciej części członków wydziału weszli na lat trzy: Albin Bezeg, Mieczysław Dąbrowski, Stanisław Drozdowski, Edmund Klemensiewicz, Michał Konopiński, Józef Kurowski, Karol Markus, Jan Pawlica, Daniel Słiwicki, Juljusz Szczepański. Po nich największą ilość głosów otrzymali: Marcell Fischer, Zygmunt Niedzielski i Witold Staniszkis. Głosujących było 174.

Ważniejsze daty ze sprawozdania za rok 1903: Ruch ćwiczebny gimnastyczny członków 513, uczniów 847. Wiosłarze odbyli łodziami 11.222 klm. w 1.315 wyjazdach. W występach orkiestry wzięło 220 druhów udział. Towarzystwa wycieczek było 9, wycieczek 3.

Oddział akademicki liczył 137 członków utrzymywał czytelną o 45 pismach, urządził 4 odczyty.

Strzelnica (otwarta przez 6 miesięcy). Strzelało 1.083 osób, którzy oddali 8.664 strzałów, z tych dano strzałów karabinem 5.144, z pistoletu 3.520. Zaznaczyć należy, że brało udział w strzelaniu 81 pań. Ślizgawka trwała przez 24 dni, korzystało z niej przeciętnie 126 osób dziennie. Orkiestra amatorska liczyła 24 członków, grywała na wszelakich obchodach. Dla przysporzenia funduszu, na utworzenie muzyki pochodowej grywała też na zabawach tanecznych sokolich, skutkiem czego zbierany już jest znaczny grosz na ten cel. Komisja obchodowa pracowała przy urządzeniu 21 obchodów, wieczornic, przedstawień i t. p. Majątek Towarzystwa wzrósł o 3.481 koron, wynosi zatem obecnie 123 149 koron. Członków liczy obecnie Towarzystwo 1.227.

Z powyższych cyfr widzimy, że Towarzystwo dzięki zapobiegliwemu wydziałowi z niezmordowanym w pracy sokolej, druhem prezesem Władysławem Turskim, rozwija się wprost imponująco, w czem pomocnym im jest społeczeństwo nasze.

Przegląd pracy sokolej zamykamy życzeniem, aby Towarzystwo nadal tak świetnie się rozwijało pod obecnym kierownictwem.

ZE SWIATA.

Dekrety cesarza chińskiego. — Z krainy humbugu.

Dekrety cesarza chińskiego. Dwa wspaniałe, iście salomonowe wyroki cesarza chińskiego podaje w ostatnim numerze „Echo de la Chine“. Pierwsze z tych cesarskich rozporządzeń brzmi: „My cesarz chiński rozkazujemy: Sie-wao-cze, rektor wyższej szkoły w Czen-tu-fu i Lio-si-wan, rektor wyższej szkoły w Kia-tien-fu, mają powrócić do swoich rodzin i resztę życia tam przepędzić, bo obaj są za starzy i za głupi. Równocześnie usuwamy: rektora wyższej szkoły w Kin-wei-hien, Van-won-tsonga, ponieważ jest łotrem i dopuścił się wielu nadużyć na niekorzyść swych uczniów; Liao-csai-ve, rektora wyższej szkoły w He-kian, ponieważ ma najgorszą opinię; Van-czen-czen, rektora szkoły w Lu-csai-hien, ponieważ bezczelnie interesował się sprawami innych. Korcie się przed prawem!“ Styl tego dekretu nie pozostawia nic do życzenia pod względem lapidarnej wyrazistości. Ale też nieład co musieli przeszkobać ci rektorzy, których aż tak trzeba było piętnować. — Drugi dekret opiewa: „W stolicy państwa było za mało śniegu. Musimy się poważnie modlić. Ja

sam pójdę 13 tego miesiąca do To-ka-tien, by spalić kadzidła; jednocześnie złożę ciężką księżę Tsei-fu w Czi-yn kon, a księżę Czen-tien w Tsao-czei. Korcie się przed prawem!“ Czy po tej modlitwie cesarza i księżat śnieg zaczął padać, o tem pismo francuskie nie podaje wiadomości.

Z krainy humbugu. Berliński „Tageblatt“ opowiada zajmujące szczegóły o sztuczkach reklamowych Barnuma. Słynny ten przedsiębiorca widowski najrozmaitszych, nie lubił śpiewaczków. Twierdził, że są kosztowne, kapryśne, wymagające, a w rezultacie zysk dają niewielki. — Gdy mu jednak opowiadano o tryumfach Jenny Lind w Londynie i o tem, że nazwano ją „szwedzkim słowikiem“, ofiarował jej 25.000 dolarów za 100 koncertów, co w owych czasach było nawet w stosunkach amerykańskich ceną bardzo wysoką. Jenny Lind przyjęła propozycję.

Cóż robi Barnum?

Miał on różne sposoby reklamy dla zjadaczów ognia, dla poskromicieli węzów, dla słynnych taureczek i t. d., ale dla panicy Lind postanowił użyczyć humbug reklamowy, o jakim świat dotychczas jeszcze nie słyszał i który śmiałością wyobraźni mógł zaćmić Wiktora Hugo.

Oto w miejscu wylądowania słynnej śpiewaczki kazał Barnum zbudować wielki pomost sięgający w morze, ustawił na nim 1.000 ludzi, sztukę w sztukę po rubla od głowy. W chwili gdy okręt z paną Lind na pokładzie zbliżał się do brzegów, na znak dany przez Barnuma runął most z trzaskiem ogromnym i cała armia płatnych statystów wpadła do wody. — Wszystko było naturalnie tak urządzone, że poważniejszego szwanku nikt naprawdę nie poniósł, ale nazajutrz (głoszą sższe, że panu Lind przeszacza dochód z pierwszego koncertu na rzecz ofiar katastrofy).

Humbug się udał. Panne Lind czerono odtąd nietylko jako wielką artystkę, lecz i jako szlachetną filantropkę, a Barnum ręce zacierał, licząc kupy złota.

Faktem jest także, że pianista Henryk Herz, nie mający powodzenia z koncertami swymi w Ameryce, ogłosił z porady Barnuma, że w sali koncertowej palić się będzie 1.000 świec. Napłynęły tłumy i podziwisty oświetlenie wspaniałe, a przytem także grę wirtuoza. Nagle zerwał się jakiś jankes i krzyknął, że żąda zwrotu pieniędzy, bo pali się tylko 925 świec. Hałasował tak głośno, że musiano go wyprowadzić i oddać mu przy kasie pieniądze za bilet. Z damą oddalił się krzykacz, w tem biegnąc przekonaniu, że zdemaskował oszusta. Reszta publiczności wytrzymała wprawdzie do końca, ale znać było, że zainteresowanie dla gry wirtuoza osłabło.

Herz jednak nie dał za wygraną. W kilka dni później ogłosił znów koncert i zapowiedział, że zapłaci 100 dolarów temu, kto mu odowodni, że mniej niż 1.000 świec pali się na sali. Trzy dni przed koncertem zabrakło biletów.

A wiecie, czemu Ole Bule, słynny skrzypek norweski, zawdzięczał swoje powodzenie w Ameryce? Koncerty jego świeciły pustkami, ale ocaliła go przed bankrutem... omyłka zecerska. Na afiszach wydrukowano, zamiast Ole Bule — „Old Bull“, i tysiące ludzi przyszło podziwiać wirtuoza, który się „starym wołem“ (Old Bull) nazywa. Odtąd artysta w Ameryce pisał się na afiszach s ale „Old Bull“.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś wtorek Wiktoryna i Eustazego opata; we środę Kwiryna męczennika i Zosyma biskupa wyznawcy.

Kalendarzyka stronniolazy. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 5 minut 27, zachód przypada o godz. 6 minut 1, długość dnia godzin 12 minut 34.

Kupujcie tylko u Chrześcijań!

Z Podgórze otrzymujemy następujące pismo: W piątek dnia 25 marca 1904 r. w przechodzie ulicy Lwowską i Ryakiem w Podgórzu do tamtejszego „Sokoła“ na popis gimnastyczny, zgubiłem kwotę 120 koron, a to: 100 koronówkę i 20 koronówkę papierową w portfelu skórzanym czarnym.

Gotówka powyższa stanowiła całe utrzymanie mej niezasobnej rodziny, a w szczególności ostatecznym ratunkiem dla mej chorej żony — to też dołożywszy usiłowań starań — obecnie wiadomem mi jest nazwisko przypadkowego znalazcy.

Znając też charakter zamego znalazcy w głębokim przekonaniu, że chwilowe przytrzymanie zgubionej przecznie gotówki — nastąpiło tylko przez nieświadomość nazwiska poszkodowanego — upraszam o łaskawe złożenie portfelu mego z kwotą 120 koron do rąk W. go Władysława Poturskiego księgarza w Podgórzu (Rynek), gdzie ewentualnie złożą kwotę 11 k znalazcy.

Niepoczucie się do obowiązku obywatelskiego, zaznaczam, że gans będzie w drodze policyjno-karnej

Sędzia: Od jakiego czasu jesteś pan wdowcem?
Oskarżony: Od czasu kiedy moja żona umarła, raczej sędzio!

Kwesta Wielkotygodniowa.

W kościele OO. Dominikanów.

Wielki Piątek.

Od 9—10 ks. Olga Ponińska z córką. Od 10 do 11 ks. Cecylja Lubomirska. Od 11—12 z Zamojskich Popielowa. Od 12—1 Ludmiła Federowicz. Od 1 do 2 z Jędrzejowiczów Żeleńska. Od 2—3 p. Moraczewska. Od 3—4 p. Szaszkiewiczowa. Od 4—5 Karolina Ostrowska. Od 5—6 baron Burkhardt. Od 6—7 p. Szaszkiewiczowa. Od 7—8 W. Cochet z córką.

Wielka Sobota.

Od 9—10 Helena Kulawska i Wanda Treberowa. Od 10—11 W. Cochet z córką. Od 11—12 ks. Olga Ponińska z córką. Od 12—1 Sewerowa Mantejowska. Od 1—2 Olga Nowicka. Od 2—3 Seweryna Zaczekowa. Od 3—4 Stefanowa Nowicka. Od 4 do 5 Marja Feltyńska. Od 5—6 ks. Cecylja Lubomirska. Od 6—7 Marja Buszczyńska. Od 7—8 Wanda Boguszowa.

Lista pan kwestujących przy Grobie Pańskim w kaplicy Sióstr Nazaretanek przy ulicy Warszawskiej.

Wielki Piątek.

Od 9—10 p. Felicja Homolaczowa, p. Z. Łaska. Od 10—11 p. Marja Rótycka, p. Marja Nowakówna. Od 11—12 hr. Piater, hr. Skrzyńska. Od 12—1 p. Odrywolska, p. Straszewska. Od 1—2 hr. Zofja Michałowska, p. Z. Koźłanówna. Od 2—3 hr. Z. Tarnowska, p. H. Babiłowicz. Od 3—4 hr. Cecylja Badeniowa z córką. Od 4—5 hr. Januszowa Tyszkiewicz, p. Mańkowska. Od 5—6 p. Marja Browiczowa, p. Juljusza Leo. Od 6—7 p. M. Zagórska, p. Chrzanowska.

Wielka Sobota.

Od 9—10 hr. Stanisława Tarnowska, hr. Z. Michałowska. Od 10—11 p. Marja Rótycka, p. Antonina Ziemińska. Od 11—12 hr. Piater, hr. Marja Wielhorska. Od 12—1 hr. Fr. Potulicka, p. Odrywolska. Od 1—2 p. Straszewska, p. Zagórska. Od 2—3 p. Korytkowa z córką. Od 3—4 hr. Cecylja Badeniowa z córką. Od 4—5 hr. Januszowa Tyszkiewiczowa, hr. Z. Tarnowska. Od 5—6 Marja Browiczowa, p. Marja Sokołowska z córką.

Kronika literacko-artystyczna.

* Z Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa. Rocznik krakowski tom VI-ty opuścił prasę w tych dniach.

Członkowie mogą otrzymać egzemplarze po południu między godziną 3 a 5 w ciągu Wielkiego Tygodnia u woznego archiwum Sienna 17. Towarzystwo wyjaśnia, że po 1 koronie 50 halerzy dla członków, a po 2 korony dla nieczłonków sprzedaje się okładki same, zupełna zaś oprawa kosztuje o 1 koronę więcej.

* „Tęcza“. Nowa trzyaktowa sztuka Stef. Krzywoszewskiego pod tym tytułem wystawili warszawskie Rozmaitości. Jest to stara historia uwiedzionej dziewczyny. Oświadcza się o nią teraz człowiek bardzo porządny, bardzo dobry i którego ona bardzo lubi, a mimo to mu odmawia. Przed siedmiu laty bowiem panna Helena kochała. Człowiek, który nadużył jej zaufania, oszukał ją, chociaż był żonaty.

Teraz, wobec oświadczenia tego drugiego, wspomnienie doznanej hańby budzi się; panna Helena jest za uczciwą, żeby oddawać rękę człowiekowi, którego szanuje, a który nie wie o jej przeszłości. Ale ten drugi przypadkiem dowiaduje się, jak to było. Na razie zaczął się strasznie, jednakże po krótkim spacerze — przyszedł do opamiętania. Miłość skłania go do rezygnacji. Powiada sobie — co tam! Była młoda, niedoświadczona. I oświadcza pannie Helenie, że wie o wszystkim, a pomimo to pragnie ją poślubić.

Sztuka ta ani w motywach psychicznych, ani w sytuacjach nie daje nic nowego. Ale z tego, wielokrotnie używanego materiału autor ułożył jeszcze jedno widowisko sceniczne bardzo zręcznie. Okazał niewątpliwy talent w rysunku scenicznym swoich postaci, w cieniowaniu ich usposobień, wrażeń, wzruszeń, w prowadzeniu dialogu i układzie scen. Dlatego też sztuki tej słucha się z zajęciem, chwilami nawet dość żywym. Artysty teatru „Rozmaitości“ grali doskonale.

Wojna.

Depesze dzienne.

Blokada Portu Artura.

Drugi raport Makarowa.

Petersburg 28 marca. Dalszy telegram wiceadmirała Makarowa do cara brzmi:

Donoszę, że nieprzyjaciel cofnął się, wobec czego powróciłem z flotą do portu. Torpedowiec „Silny“ najechał w nocy z powodu uszkodzenia maszyny przez nieprzyjacielski granat na ławę piaszczystą, lecz wkrótce znowgo uwolniono i zawieziono — dzięki usiłowaniom załogi — do portu. Komendant Krynicki odniósł lekką ranę w ramię, jednakże nie opuścił stanowiska. Na nieprzyjacielskich branderach znaleziono maszyny piekielne, których druty porzecinaliśmy. Wystąpił przemiełny porucznik Kedrow i Ozariew jakoteż chorąży Pizoneki udali się na pokład jednego z branderów, przecięli draty elektryczne i przeszkadzili wybuchowi ognia, któryby był oświetlił nieprzyjacielowi cały port.

Nad ranem znaleziono pływającą minę, którą na szczęście na czas usunęto. Przy badaniu stwierdzono, że brandery były także zaopatrzone w działa. Część tych branderów użyję dla celów portowych.

Raport Smirnowa.

Petersburg 28 marca. Jenerał-porucznik Smirnow telegrafuje do cara pod datą wczorajszą: W nocy z dnia wczorajszego na dzisiaj usiłowali Japończycy po wschodzie księżycy zamknąć wejście do Portu Artura, w którym to celu wysłali cztery brandery, którym towarzyszyła flota torpedowców. Około godz. 2-15 doniosły strasze o zbliżeniu się okrętów nieprzyjacielskich. Na okręty nieprzyjacielskie otwarto silny ogień. — Nieprzyjacielskie torpedowce jechały przodem, za nimi szły brandery, a w znacznej odległości większe okręty japońskie, które ostrzeliwały naszą twierdzę i popierały akcję branderów i torpedowców. Skutkiem silnego ognia artylerji i odwagi naszych torpedowców, brandery nie dotarły do miejsca przeznaczenia. Dwa brandery zatoneły.

Koło „Góry Złotej“ z pozostałych zatopiono jeden, a drugi uszkodzono. Wejście do Portu Artura jest wolne. Na branderach znaleziono armaty szybkostrzelne jednocalowego kalibru, z którego strzelali Japończycy. Na każdym z branderów znaleziono szalupę, przeznaczoną do wyratowania załogi.

Jedna szalupa jak się zdaje ocalała. Około godziny 4-tej rano torpedowce nieprzyjacielskie cofały się i ostrzeliwanie ustało. Komenderujący admirał Makarow udał się natychmiast do przystani, aby obejrzeć nieprzyjacielskie okręty, które zatoneły. O godzinie 5-tej rano widziano z Portu Artura w kierunku południowym torpedowce nieprzyjacielskie, na które strzelały nasze baterje. O godzinie 6-tej pojawiła się znow eskadra nieprzyjacielska, lecz po krótkim czasie znow się oddaliła.

Raport Aleksiejewa.

Petersburg 28 marca. (T. A. R.) Jenerał Misztszenko donosi, iż dn. 23 b. m., o godz. 11-ej wieczorem, wysłał 2 seciny w celu zrekonoskowania, jakie siły nieprzyjacielskie przeszły rzekę Czen-czeń-gan (Korea).

Jedna z secin, w odległości półtory wiorsty od Pakczenganu zauważyła konną strażnicę nieprzyjacielską, złożoną z 30 ludzi, która, po zbliżeniu się naszej seciny, zaczęła się wznagać li-czebnie, a następnie osłoniła się piechotą.

Nasi kozacy podążyli dwoma oddziałami i rozpoczęli ogień do strażnicy i do rekonesansu, który ukazał się w odległości 400 kroków przy-czem u Japończyków zabito oficera, szeregowca i konia.

Po kilkunastu salwach, otrzymawszy doniesienie o zbliżaniu się piechoty nieprzyjacielskiej, nasz rekonesans odszedł.

Rekonoskowanie to wyjaśniło, iż Pakcezen zajęty jest przez nieprzyjaciela. Na prawym brzegu Pakczenganu znajdują się 2 roty i około 3 szwadronów jazdy, mające placówki w odległości 2 wiorst od brzegu rzeki.

Do Czinampo ciągle przybývają okręty wojenne japońskie, oraz transporty wojska. Kto wylądował w Czinampo, wyrusza do Penujanu i dalej na Jansan i Kango.

Kuropatkin u Aleksiejewa.

Petersburg 28 marca. Ros. ajen. tel. donosi z głównej kwatery w Mukden z wczoraj. Jenerał Kuropatkin przybył tu dziś, przywitany na dworcu przez honorową kompanję z sztandarem i muzyką i odjechał do namiestnika Aleksiejewa.

Stan floty japońskiej.

Paryż 28 marca. „Matin“ dowiadyuje się z Tokio, że admirał Jamamoto oświadczył w japońskiej Izbie deputowanych, że dotąd żaden z japońskich okrętów wojennych nie został uczyniony niezdolnym do walki. Przerwa w operacjach wojennych.

Paryż 28 marca. Dziennik „Matin“ dowi-

duje się z Charbina, że oblega tam pogłoska, jakoby wojna w rzeczywistości rozpoczęła się miała dopiero we wrześniu, ponieważ miesiące: lipiec i sierpień z powodu deszczów uniemożliwiają operacje wojenne.

W Niuczwang.

Tientsin 28 marca. Rosjanie ogłosili, że miasto Niuczwang zostaje poddane prawu wojennemu.

Udział Chin.

Paryż 28 marca. „Matin“ donosi z Charbina, że chiński jenerał Ma wbrew rozkazom z Pekinu, maszeruje z wojskiem ku północy. Sadzą, że Rosjanie będą niebawem zdolni do zaatakowania jenerala Ma.

Podejrzany okręt.

Pertsmouth 28 marca. Dzisiaj udali się oficerowie angielskiej marynarki na pokład okrętu „Prinzes-Marie“, który przybył pod flagą duńską z Portu Artura, gdyż zachodziło podejrzenie, że jest to okręt rosyjski, który pod flagą duńską chciał obejść neutralność. Przeszukano papiery i pozwolono okrętowi zabrać tylko 500 ton węgla, t. j. tyle, ile potrzeba do jazdy na morze bałtyckie.

Depesze nocne.

Z Portu Artura.

Wiedeń 29 marca. (Tel. wł.) Ostatni atak floty japońskiej na Port Artura dowodził, że Japończycy na lądzie przygotowują jakąś akcję. Przypuszczają, że zanoszą się na działania wojenne pod Niuczwang. Admirał Makarow już w sobotę rano dowiedział się, że flota japońska płynie ku Niuczwang. Przypuszczając, że jest to flota transportowa, której zadaniem wysadzić żołnierzy na ląd, wypłynął z Portu Artura na czele całej floty i podążył na spotkanie. Dostrzegłszy flotę japońską skonstatował, że jest to silna flota wojenna, której towarzyszą 4 okręty handlowe. (Później przekonano się, że były to brandery, przeznaczone na zatopienie w Porcie Artura). Makarow po zrekonoskowaniu floty nieprzyjacielskiej powrócił do Portu Artura.

Wieczorem pojawiła się flota japońska z o-wymi branderami i wykonała znany atak.

Kuropatkin w Mandzurji.

Petersburg 29 marca. Jenerał Kuropatkin wyjechał wczoraj wieczorem z Mugden do Liau-yang

Wiedeń 29 marca. (Tel. wł.) Jenerał Kuropatkin zostawał w Charbinie tylko jeden dzień, a potem wyjechał do Mugden. Ten pośpiech, z jakim jenerał Kuropatkin zdążył do głównej kwatery dowodzi, iż operacje na lądzie zaczęły się niebawem.

Rozkaz Aleksiejewa.

Niuczwang 29 marca. Konsulowie i obcy poddani zostali wczoraj wieczorem zawiadomieni o rozkazie namiestnika Aleksiejewa, że Niuczwang obecnie znajduje się w stanie wojennym i że bez wyjątku wszyscy poddani mu się muszą. — Eksport towarów, uznanych za kontrabandę, jest zakazany, z wyjątkiem, jeżeli eksportujący złożą kaucję w wysokości wartości wywiezionego towaru, jako gwarancję, że towary te nie zostaną przewiezione do Japonji lub Korei. Z tego powodu handel z Niuczwangiem ustał i okręty, które mają tu zjechać, nie będą mogły wylądowywać swych towarów. Konsulowie udali się w drodze telegraficznej do swych rządów o instrukcje.

Nad Jalu.

Londyn 29 marca. (Tel. wł.) Dzienniki tu-tejsze zaznaczają na podstawie depesz nadeszłych z Dalekiego Wschodu, że nad rzeką Jalu rozpoczęła się niebawem starcia, gdyż wojska japońskie znajdują się już bardzo blisko lewego brzegu rzeki Jalu.

Ruchy chińczyków.

Londyn 29 marca. (Tel. wł.) Na wiadomość, że chiński jenerał Ma posuwa się z silną armią ku północnej granicy Mandzurji, namiestnik Aleksiejew wysłał ponowne żądanie do rządu chińskiego, aby tenże przedsięwziął odpowiednie kroki, gdyż z powodu zachowywania się wojsk chińskich, armja rosyjska w Mandzurji jest paraliżowana w swoich ruchach.

Londyn 29 marca. „Standart“ donosi z Tientsin, że Chińczycy w Mandzurji występują nadzwyczaj wrogo przeciw Rosjanom, i to nie tylko ludność, ale i władze chińskie. Urzędnicy chińscy zabronili mieszkańcom dostarczać dla Rosjan koni i żywności.

Długotrwałość wojny.

Petersburg 29 marca. (Tel. wł.) Gubernator

Znakomite piwo trzciniackie (przez powagi lekarskie zalecane).
Reprezentacja Browaru trzciniackiego J. KŁOWANKA
Krakowie, ul. Szwedka, l. 13.
(Cenniki na żądanie wysyła się.)

PIĘGI 1458
 usuwam pod gwarancją.
 Optyk, ul. Grodzka L. 6.

1 Faska 5 kg. owczej bryndzy deserowej K. 5.60, 1 faska 5 kg. owczej bryndzy majowej 5 K., 1 faska 5 kg. owczej bryndzy ostrej K. 3.60, 1 paczka 5 kg. sera tatrzańskiego 6.50 K., 1 faska 5 kg. masła kuchennego 7.50 K., 1 paczka 5 kg. słoniny białej lub wędzonej 6.60 K., 1 paczka 5 kg. groszku cukrowego omielanego 1.60 K., 1 paczka 5 kg. sliw tureckich 2.60 K., 1 faska 5 kg. powidła tureckiego 2.60 kor. wysłał **KIEFER FELIKS, Kosmark (Węgry).** 1495 8 10

Uzdolnionego,
 inteligentnego 1592
 pomocnika cukierniczego z ekspedycją sklepową obeznanego, poszukuje

Cukiernia Lwowska
 Jana Michalika w Krakowie.

MAKA
 c. i k. uprzyw. młynów
Maurycego Barucha
 w Podgórzu
 10 kilo = złr. 1.60 ct.
 5 " = " -80 "
 poleca 3805 27 30

Chrześcijański gł. skład mąki itp.
J. Grzesiak
 ul. Sienna L. 11, Kraków.

Kto lubi
 bez piegów, delikatną twarz, miękką, elastyczną skórę i różową pleć, niech używa sodziennie znanego medycznego

BERGMANNA
HYDRA LILIOWEGO
 (marka ochronna: 2 górnicy)
 Bergmann & Co., Dresden u. Tetschen a/L.

Do nabycia po 80 hal. w Krakowie w aptekach: M. Pr. n., Karol Jahr, W. Bedyk, F. Gralewski, K. Wiszniewski, Bartmański i Sp., L. Rosenberg; w droguerych: J. Hanak i Sp., Anast. Froncz, F. Zopoth i Sp., J. Wiszniewski i Sp., J. Klemensiewicz, J. Beim i Sp., Roman Drobner, St. Rożnowski. — w Bochni: Stanisł. Pawłowski, Jan Michnik. — w Nowym Sączu w aptekach: R. Jakubowski, L. Georgeon; w drogueryach: T. Kwieciński, D. Klausner. — w Rzeszowie: w aptece A. Karpiński; J. Kołodziejowski, Paulina Brünner. 1456 4 0

OBYWATEL ZIEMSKI
 kawaler, pragnie poznać w zamiarze matrymonialnym osobę w wieku lat do 30 z domowym wiejskim wychowaniem, gospodarną, z posagiem, na majątku zabezpieczonym. Panie na serwo myślące, proszę o oferty i fotografię. Dykrecja zapewniona. Adres: „Emil 14“ poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 1585 3 3

Róże Remontante
 jednoroczne, silne szcepienie, najnowsze gatunki, od 1 do 1 1/2 metra, 12 odmian, 12 sztuk 12 kor.; Róże kole korzenia szcepione 12 sztuk 8 kor.; Kasztany 10-letnie, 3 metry wysokości i więcej, 100 sztuk 50 kor.; Malły ogrodowe do smażenia wielkie, 12 sztuk 2 kor.; Truskawki wielkie, 4 deka waga, białe i różowe, 100 sztuk 6 kor.; Szparagi erfurckie, 3 letnie, fance 100 szt. 6 K.; Gweździłki erfurckie pełne, wielkie krzaki 30 szt. 2 K.; Gweździłki klatowskie pełne, różnokolorowe 20 szt. 2 K.; Bratki wielkokwiatowe, już kwitną, 35 sztuk 2 kor.; Georginie z chryzantemowym kwiatem, 12 odmian, 1 szt. 50 hal.; Fance kwiatowe i jarzynowe, po najtańszych cenach; Kasztany wysłał tylko koleją; wysprzedają ponieważ brakuje mi miejsca. Upraszam Szanowną Publiczność o wyraźny adres koleją i pocztą i polecam się łask. pamięci 1596 Józef Ursa, ogrodnik w Sanoku.

2 kamienice II-piętrowe
 dobrze zbudowane, z parcelami budowlanymi 700 sążni (ogród), w najzdrowszej dzielnicy Krakowa, dobrze rentująca się, pod korzystnymi warunkami z wolnej ręki do sprzedania lub samian. Adres: Poste restante Podgórze „H. B.“. 1550 4 4

Ciągnięcie nieodwołalnie
23 kwietnia 1904 Główna wygrana **Koron 40.000 Koron**

LOSY NA OGRZEWAŁNIE Do nabycia we wszystkich kantorach i domach bankowych w Krakowie. 1583
 po 1 koronie
 Wygrane w papierach wartościowych nie będą zmienione na gotówkę.

POSADZKI
 dębowe, deszczółkowe, jakoteż taflowe w doborowych gatunkach utrzymują stale na składzie. Przyjmuję wszelkie zamówienia na takowe, wykonywując je jak najstaranniej z nader suchego materiału jak również podejmuję się wszelkich reperacji po najumiarkowańszych cenach.

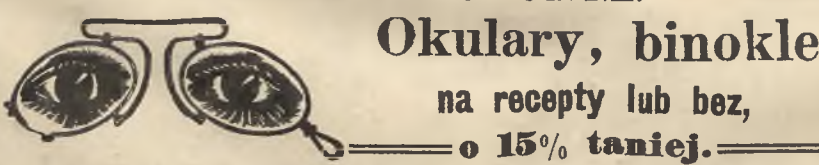
J. KALANDYK, Kraków, ulica Długa L. 19. 1578 4 10

Reprezentacja Akcyjnego Browaru Tenczyńskiego
 w Krakowie, ulica św. Tomasza L. 6
 (Hotel Saski)
 poleca 1617 3 5

przy nadchodzących Świętach znakomite

PIWO MARGOWE i Porter
 w beczkach i flaszkach.

S. Leśniakowski T. Armatys
OPTYK
 Kraków, przy ulicy Grodzkiej L. 6.
 CENY KONKURENCYJNE. 1451 10 0

Okulary, binokle
 na recepty lub bez,
 o 15% taniej.

P. P. Akademikom i Studentom 30% opustu.
Przyjmę ucznia do praktyki.

Magazyn towarów wschodnich
firmy Dr. Nieć i Spółka
 w Krakowie, Rynek 25

poleca wyroby ręczne perskie, tureckie, indyjskie, chińskie, japońskie i bośniackie, nadające się do użytku i na podarunki imieninowe, urodzinowe, ślubne itd.

Cyzelowane i rzeźbione w miedzi i mosiądzu, posrebrzane i pozłacane, inkrustowane srebrem w drzewie i złotem w stali, wykładane perłową masą, fligranowe ze srebra, ze stambułkiej glinki, zegarki damskie i męskie, papierosnice, breloki, cygarniczki, fajki, rączki łaski, wazy, wazon, lustarka, imbryki, ramki, szkatułki, szpilki, bransoletki, ląduski, broszki, spinki i kolczyki, tace dekoracyjne, serwisy na lawę i herbatę, fajki stambułskie, fajczarnie, taburety i t. d.

Hafty wschodnie srebrem i złotem na jedwabiu, suknie, gazie i atlasie, chustki, szaliki, szarfy, krawaty damskie, jagluki, suawki, pasaki, torebki, pantofle, serwety, kapy, poduszki, patawarki, fony, przody do sukien, aplikacje, hafty dekoracyjne.

Jedwabne, półjedwabne i bawelniane o wschodnich wzorach bez (materie) bośniackie i brusamskie na toalety balowe, wisytowe i letnie.
 Wszystko oryginalne wschodnie. 2845 6 0

Powyższe artykuły w wielkim wyborze i od najniższych cen.

Skład Piwa żywieckiego z Arcyksiążęcego browaru
 sprzedaje piwa znane ze swej dobroci z odstawą na żanie do domu
 11 flaszek piwa cesarskiego kor. 2 hal. 10.
 11 flaszek piwa marcowego kor. 2 hal. 50.

PORTER nie mający w całym kraju konkurencji. przez powagi lekarskie zalecany, flaszka duża 41 hal., mała 33 hal.

ALE
 znakomite jak angielskie słodkie i bardzo wzmacniające, w cenie jak porter.

Główny Skład w Krakowie LUDWIK LAZAR
 ulica św. Anny L. 3, Telefon 423.
 Obok składu jest urządzony pokój do śniadań z piwem żywieckiem na szklanki. 2 5

Handel win
JULIUSZA GROSSEGO
 w Krakowie
 poleca dosk. wina węgierskie z własnych winnic w S. A. Ujhely
Stołowe lekkie, Zieleniaki smaczne, Szamorodnie wytrawne, Tokajskie słodkie i wytrawne, na miarę i w butelkach.
 Zamówienia zamiejsowe uskutecznią się bezwzględnie. 1629

Poszukuję Subiekta
 do handlu papierowego. 1664
LUDWIK ZACHARA
 ulica Sienna L. 12, Kraków.

Dr. UHMY
PUDER NA WŁOSY
 w płynie.

Dośkonale odtłuszcza i odkaża skórę, zapobiega wypadaniu włosów, wzmacnia ich porost.
 Do nabycia w zasobniejszych aptekach, drogueryach i składach perfum!
 Główne składy we Lwowie: Hay, Mikolasch; Kraków: Reim

T. K. Czerwiński
 objazdowe Przedsiębiorstwo ogrodnicze
 Kraków, ul. Łazienna 5,
 podejmuje się wraz ze swym doborowym personelem umiejętnego ciecia drzew, projektowania, zakładania i doglądania różnych ogrodów za nader umiarkowanym wynagrodzeniem. Paszporta nowe, korespondencja także ruska, niemiecka i francuska. 1610 5 10

Niszej podpisany mam zaszczyt zawiadomić Ssanow. P. T. Publiczność, że posiadam na składzie **przybory szkolne** i piśmiennicze, skład najrozsławniejszych obrazów, rami i listwy w wielkim wyborze oraz oprawiam obrazy w rami o 30% taniej niż wszędzie
 Z poważaniem
Ludwik Zachara, ul. Sienna 12, naprzeciw jatek miejsk. 1633

Dnia 6 kwietnia 1904 i dni następnych o godzinie 9-tej rano
 w myśl regulaminu § 24, odbędzie się
w Sali konces. Zakładu zastawniczego
 w Krakowie, przy ulicy Wiśniej L. 3

LICYTACYA PUBLICZNA
 niewykupionych i nieprolongowanych zastawów
 a mianowicie:

- 1) Kosztowności w złocie, srebrze i drogich kamieniach zastawione w grudniu 1902, styczniu, lutym i marcu 1903, ostatnia liczba zastawu Nr. 28000 kolor kartek jasny lilla.
- 2) Ubrania, bielizna, materje maszyny do szycia, rewery, strzelby, obrazy itd. zastawione w czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu 1903 r., ostatnia liczba zastawu Nr. 27597, kolor kartek popielaty.
- 3) Papiery wartościowe z grudnia 1902 r., stycznia, lutego i marca 1903 r., ostatnia liczba zastawu Nr. 3906, sprzedane będą z wolnej ręki według kursu „Gazety Lwowskiej“.

Licytacja odbywać się będzie tylko w przedpołudniowych godzinach, popołudniu zaś Zakład zastawniczy otwarty dla Publiczności, jak zwykle od godz. 3 do 6

Prolongować można tylko do dnia 2 kwietnia 1904 roku.

W dzień licytacji Zakład nie przyjmuje prolongat.
Uwaga. W myśl reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 30 września 1901 r. L. 98028 wolno sprzedawać i nabywać tylko cesbowane przedmioty. Wzywa się przeto wszystkich posiadających niecesbowane przedmioty wystawione na licytację ażeby we własnym interesie zgłosili się do Zakładu najpóźniej do 31 marca 1904 r. a to celem odstępowania tychże.
 Kto niedopełni tego obowiązku, narazi się na stratę, względnie na płaćczenie fałtu.

Kraków, w marcu 1904 r. 1636 2 1

Koncesyjonowany Zakład zastawniczy w Krakowie.

Antoni Kasztelnik
 masarz w Żywcu
 poleca 1625 3 3

Kiełbasy polskie po 1.20 K. kg.
 Wędzonkę . . . . . 1.30 K. „
 Sadło boki . . . . . 1.40 K. „
 Słoninę polską . . . . . 1.30 K. „
 Kiełbasy polskie tłusto, krajane . . . . . 1.16 K. „
 Smalec czysty . . . . . 1.40 K. „
 i t. p. za zaliczką.

11.000 Koron
 jest do umieszczenia na pierwszej hipotekę po Banku na 6% na parę lat. Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 1575 4 3

4 Lokomobile
 bardzo mało używane oraz 15 uli najnowszej konstrukcji, cynkiem krytych tanio do sprzedania. Skład maszyn ref. Wichterlega Podgórze obok kościoła 1574

Do sprzedania dom
 dwupiętrowy, z oficyną i placem budowlanym, przy ulicy Kalwaryjskiej w Podgórzu. Przynosi 7% netto. Gotówka potrzebna 20 tysięcy złr. Wiadomość u właściciela, ulica Kalwaryjska L. 18, Podgórze. 1589 3 4

Dzierżawa
 w okolicy Krakowa, 10 minut od stacji kolei, 416 morg roli i łąk najlepszej gleby wraz z obsiewami i inwentarzem żywym i martwym, zaraz do oddania Zgłoszenia: Ul. Radziwiłłowska L. 8 I piętro, na prawo. 1583 4 0

Kamienica I-piętrowa
 przynosiąca 8% dochołu czystego jest zaraz do sprzedania. — Wiadomość u właściciela, Podgórze, ul. Kalwaryjska 47 I piętro. 1394 3 0

Spółnika
 do prowadzenia drukarni
 fachowa, z kapitałem 2—3000 koron w miejscu kerzystnym, **poszukuje A. 5.** Blizsza wiadomość w Adm. „Głosu Narodu“. 1356 11 0

KARTOFLE do sadzenia
 „GLORIA“
 bardzo plenne i mączyste. Podczas powodzi zeszłorocznej były pod wodą, a pomimo tego wydały plon bardzo dobry u Zarządu Dóbr Adama hr. Marasce w Jurkowie poczta Czchów., po 20 hal. za kilogram. 1595 4 4

Nakładem Księgarni Katolickiej
Dra Wład. Miłkowskiego
 Kraków, ul. św. Jana 6 (Hotel Saski)
 wyszedł w drugim poprawnym
 wydaniu:

Rachunek sumienia

o do obowiązków i grzechów
 odnośnie do każdego przykazania
 z oznaczeniem ciężkości różnych
 win, dla ułatwienia spowiedzi
 generalnej, zwłaszcza w czasie
 Jubileuszu, Misji i Rekolekcji,
 przez

księdza COLLOMBA
 Młynarza Apostolskiego.

Tłumaczenie z piątego wydania przejrzał
ks. Dr. Czesław Wądołny,
 kanonik kat. krak.

Cena egz. w miękkiej oprawie i Ker.
 Za nadod. z góry przekazem pocztowym
 kwoty 1 kor. 40 hal. przesyłka
 franco, odwrotną pocztą.

Gimnazjum żeńskie w Krakowie
 poszukuje od 1 lipca, ewentualnie od
 1 września 1904 r.

MIESZKANIA

które składają się winno z 7 lub 8 sal
 i 4 pokoi oraz pokoju z kuchnią dla
 służącego. 1642 1 5

Oferty nadsyłać należy na ręce
 sekretarki Towarzystwa Marceliny Ku-
 likowskiej, ulica Pijarska L. 2.

Znakomite wino owocowe
 w szczególności wyborny Jabłecznik
 oraz 10 różnych innych gatunków, po-
 leca Bazar towarów spożywczych Kra-
 ków, Floryańska 40 oraz filie: Nowy
 Sącz i Rzeszów. 1639 1 3

Petrogen
„Jahr“

niezrównany środek do
 konserwowania włosów
 odświeża i wzmacnia cebulki
 włosowe, nadaje włosom połysk
 i miękkość i zapobiega wypa-
 dania. 1158

Cena próbnego flakonu 2 K.
 dużego flakonu 4 K.
 Wyrób i główny skład wysyłkowy:
APTEKA
Fortunata Gralewskiego
 w Krakowie.

KONKURS.

Przy powiatowej kasie cho-
 rych w N. Targu **potrze-**
bnym jest kontrolor
 od 1 kwietnia 1904. Stała mie-
 sięczna płaca wynosić będzie
 70 kor. i zwrot kosztów podró-
 ży, przyznanych przez Zarząd
 kasy. Posada ta nadana zosta-
 nie prorowizorycznie a po 6-ciu
 miesiącach może być stała. Po-
 dania wraz z odpisami świad-
 ectw, które nie będą zwrócone
 nadsyłać należy: Franciszek
 Pawlica, prezes Kasy chorych,
 Zakopane. 1647 1 2

Nowo otworzona

Pracownia sukien damskich

„WANDA“

poleca się względem Szan. P. T. Pań
 na sezon wiosenny. — Żurnale fran-
 cuskie i niemieckie. Specjalna sprzedaż
 form. — Kraków, Rynek L. 11.
 1365 5 30

Ogród owocowy

i jarzynny, 8 morgów, z mieszkaniem
 w najlepszej przeczyszczonej ziemi, jest
 zaraz do wydzierżawienia na długole-
 tną dzierżawę, trzy mile od Krakowa.
 Wiadomość i warunki w handlu Wgo
 W. Gaarnek w Krakowie, ul. Długa
 L. 4. 1577 4 4

Kręgle i Kule
 z drzewa „Lignum Sanctum“ i zwykłego
 polecają najtaniej 1644 1 12
REIM i SPÓŁKA
 Bynek 37 Kraków Linia A—B.

Telefon Nr. 195. Telefon Nr. 195.
J. RIPPER
SKŁAD PIWA
 w Krakowie, ul. św. Jana L. 5
 poleca Szanownej Publiczności 1558 3 3
PIWO OKOCIMSKIE
 marcowe, ekspertowe i bok
 w beczkach 1/1, 1/2, 1/4 hl. i w butelkach.
PIWO PILZNEŃSKIE
 Marki B. B. z Browaru Mieszczańskiego, zał. w r.
 1842 w Pilźnie, w beczkach 1/1, 1/2, 1/4 hl. i w butelk.
 Wysyła też piwo na prowincję.
 Uprasza się Szan. PT. Publiczność zwracać uwagę na wypalane korki.

CYRK BEKETOW
 We wtorek dnia 29 marca 1904 o godz. 8 wieczorem

Przedstawienie Nowości

z bogatym smienionym programem, obejmującym 16 numerów w 2 częściach.
LA ESPAGNOLA
 nowy balet, odtańczy Corps de Ballet, aranżowany przez polskiego baletmistrza
 pana Apoznańskiego.

Reżyser Beketow i pan Kłoske ze swoją oryginalną wolną trefurą,
 Pan G. Gaberel i panna Kamińska najlepsza jeźdźczyni tatarskiej.
 Występ najlepszych sił artystycznych i specjalistów, znakomici Kłowni i Anguści.

Jutro we środę Wielkie konkurencyjne Przedstawienie.
 We czwartek, piątek i sobotę przedstawień nie będzie.

Tanie Nowości
 w wełnie, jedwabiu, bawełnie
 i gotowej konfekcyi damskiej
 poleca
MAGAZYN HENRYKA SCHWARZA
 Kraków, ul. Grodzka L. 13
 Telefon Nr. 43. 1433 7 0
Żakiety od 19 koron począwszy,
 w wielkim wyborze.

Zarząd dóbr Grodkowice

poczta Brzeznie,
sprzedaje ziemniaki do sadzenia:
 Gracya i Korczak . . . . . po 7 koron za 100 kilo,
 Profesor Wohltman . . . . . „ 8 „ „ „ „
 Tur pac Rajtan i Świtez . . . . . „ 10 „ „ „ „
 Za worki dolicza się po 50 hal. za sztukę. 1496 6 0
 Ceny rozumieją się loco Podłęże lub Kłaj za zaliczką

Tkaniny własnego wyrobu

ciężko czysto linań z najlepszych gatunków przędzy,
 jako to: Weby z apreturą i bez, płótna od najgrubszych do najcieńszych,
 zwykłe i podwójnej szerokości (od 80—200 em.) dymy, chusteczki białe
 i kolorowe, obrusy i serwety wszelkich gatunków, ręczniki, dreliany,
 szewioty, (zeugi) na ubrania i t. p. wyroby po cenach najniższych
 poleca 1469 8 20
MIECZYŚLAW GONET w Korczynie, obok Krosna.
 Cenniki i próbki z żądanych gatunków wysyła się franco.

PODZIĘKOWANIE.
 Nie będąc w możności podziękować
 osobiście Wszystkim, którzy oddali
 ostatnią przysługę w dniu 28 lutego
 b. r. mężowi i ojcu naszemu ś. p
 Alfredowi Sokulskiemu oraz Tym, któ-
 rzy w tych ciężkich dniach nie szczę-
 dzili słów współczucia i pomocy, wy-
 rażamy cześć i najszczerze podzięko-
 wanie. 1635 2 1
Karolina Sokulska
 z dziećmi.

Zakład św. Józefa
dla osieroconych chłopców
 Kraków, ul. Karmelicka L. 66
 poleca na sezon wiosenny nasiona
 warzywne, kłącze, cebulki i
 nasiona kwiatowe; sadzonki
 kwiatowe i warzywne, szczepki i
 krzewy owocowe, róże wysoko
 i niskopienne.
 Wielki wybór roślin donicz-
 kowych etc.
 Cennik na żądanie przesyłamy
 opłatnie. 1330 7 0

Wszędzie
 potrzeba zastępców do przy-
 mowania zamówień na przedmiot nad-
 zwyczaj pokupny. Warunki pod każ-
 dym względem najkorzystniejsze.
 Zgłoszenia prosimy adresować:
K. 100. do Administracji „Głosu
 Narodu“. 1284 0 15

WINA WĘGIERSKIE
 Tokay Hegyalyajskie
 z własnych winnic w Satoralya Ujhely.
 które obecnie pare set beczek produ-
 kują w wyborowych gatunkach
 w Magazynie Juliusza Gressoga
 w Krakowie, Rynek L. 34, 1214

Kodowla drobinu rasowego
i SZTUCZNA WYLEGARNIA
 w Łobzowie
 poleca jaja wylęgowe kur: Langshanów czarnych, Plym-
 throcków jastrzębiowatych, rasy duże, posiadające wszelkie przy-
 mioty gosp. darskie, następnie Minorok czarnych, Hamburgów
 srebrniaków, rasy średniej wielkości, hodowane dla produkcji jaj. —
 Cena jaj wylęgowych powyższych 3 ras 20 halerzy za sztukę, zaś
 Hamburgskich 30 halerzy za sztukę. — Jaja wysyła się pocztą, za
 zaliczką w porządku nadesłanych zamówień. Opakowanie jest staranne i liczy
 się za takowe od tuzina lub mniej jaj 40 hal. Zakład, posiadając sztuczne
 wylęgarnie, przyjmuje również zamówienia na kurczęta rasowe paroty-
 godniowe i starsze. — Dla odświeżenia krwi jest do zbycia kogut Langs-
 han czarny za 5 koron, gąsior emdeński za 10 koron. 1600

Na obecną porę
KRAWATY
 w najnowszych fasonach i deseniach
 po cenach przystępnych
 poleca 1650 1 10
 Magazyn bielizny i Nowości
A. Skórczewskiego i Polakiewicza
 Kraków, ul. Floryańska L. 13.
 DUŻY WYBÓR! DUŻY WYBÓR!

Rządowo uprawniona
Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych
 pod firmą: 1211
K. RZĄCA i CHMURSKI
 w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4,
 wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Towarzystwa Lekarskiego
 Krak. polecone przez toż Towarzystwo
WODY MINERALNE SZTUCZNE
 odpowiadające składem chemicznym wodom: Büttaklej, Giesseblerskiej,
 Seiteraklej, Vohy, Marysbadzkiej, Nomburg, Kleszuga, tudzież specjalne
 lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwasna oraz wody
 lecznicze termalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż
 osobistowa w aptekach i droguerych. — Cenniki na żądanie darmo.

Panna młoda
 urodzona w krawieczyźnie, poszukuje
 miejsca jako towarzysząca lub do dzie-
 ci. Porozumienie o godz. 7 wieczorem,
 Zwierzyniecka 29 I piętro, pierwsze
 drzwi na lewo. 1649 1 3

FOLWARK
 200 morgów 1648 1 3
 o trzy kilometry od stacji kolejowej,
 do rozparcelowania między włościan,
 pod bardzo korzystnymi warunkami.
 Z powodu kilku kamieniołomów, lasów
 rządowych i tartaku dobry zarobek.
 Bliższa wiadomość w kancelaryi nota-
 ryjalnej w Ustrzykach dolnych.

Zakład sprządaży i kupna
 ma do sprzedania:
 Trymo machoń. z bronzami, Biurko bar-
 ok z bronz., Szafa dębowa bogato-
 rzeźbiona z bronz. oraz Szafa orzech.
 również pięknie rzeźbiona, Stoły i sto-
 liki machoń. z bronzami, Zegar saf-
 kowy, Garnitur machoń i inne rzeczy
 machońowe i nie, Kredens ozdobny
 duży, Sekretarz, Pajaki Ampy anty-
 cenne oraz wielki wybór Szaf, Biurek,
 Kanap, Garniturów salonowych, od
 najtańszych do najdroższych.
Leopoldyna Machowska.
 Kraków, ulica Szewska Nr. 5 I p.

Masło dworskie
 kuchenne i deserowe
 codziennie świeże
 w handlu kolonialnym
J. F. Fischer, Kraków.
 Poczta wysyła odwrotnie.